श्री साईसच्चरित

।। अथ श्री साईसच्चरितप्रारंभः।।

।।श्री गणेशाय नमः ।। श्री सरस्वत्यै नमः।। श्री गुरुभ्यो नमः ।। श्रीकुलदेवतायै नमः।। श्रीसीतारामचंद्राभ्यां नमः।। श्रीसद्गुरुसाईनाथाय नमः।। प्रथम कार्यारंभस्थिती । व्हावी निर्विघ्न परिसमाप्ती । इष्टदेवतानुग्रहप्राप्ती । शिष्ट करिती मंगलें ।।१।। मंगलाचरणाचें कारण । सर्व विघ्नांचे निवारण । इष्टार्थसिद्धी प्रयोजन । अभिवंदन सकलांचें ।।२।। प्रथम वंदूं गणपती । वक्रतुंड हेरंब मूर्ती । चतुर्दश विद्यांचा अधिपती । मंगलाकृति गजमुख ।।३।। पोटीं चतुर्दश भुवनें मावती । म्हणोनि गा तुज लंबोदर म्हणती । परशु सतेज धरिसी हस्तीं । विघ्नोच्छित्त्यर्थ भक्तांच्या ।।४।। हे विघ्नविघातोपशमना । गणनाथा गजानना । प्रसाद पूर्ण करीं मद्वचना । साष्टांग वंदना करितों मी ।।५।। तूं भक्तांचा साह्यकारी । विघ्नें रुळती तुझ्या तोडरीं । तूं सन्मुख पाहसी जरी । दरिद्र दूरी पळेल ।।६।। तूं भवार्णाची पोत । अज्ञानतमा ज्ञानज्योत । तूं तुझ्या ऋद्धिसिद्धींसहित । पाहें उल्लसित मजकडे ।।७।। जयजयाजी मूषकवहना । विघ्नकानन-निकृंतना । गिरिजानंदना मंगलवदना । अभिवंदना करितों मी ।।८।। लाधो अविघ्न परिसमाप्ती । म्हणोनि हेचि शिष्टाचारयुक्ती । इष्टदेवता - नमस्कृती । मंगलप्राप्त्यर्थ आदरिली ।।९।। हा साईच गजानन गणपती । हा साईच घेऊनि परशू हातीं । करोनि विघ्नविच्छित्ती । निज व्युत्पत्ति करु कां ।।१०।। हाचि भालचंद्र गजानन । हाचि एकदंत गजकर्ण । हाचि विकट भग्नरदन । हा विघ्नकानन-विच्छेदक ।।११।। हे सर्वमंगलमांगल्या । लंबोदरा गणराया । अभेदरुपा साई सदया । निजसुखनिलया नेईं गा ।।१२।। आतां नमूं ब्रह्मकुमारी । सरस्वती जे चातुर्यलहरी । या मम जिव्हेसी हंस करीं । होईं तिजवरी आरुढ ।।१३।। ब्रह्मवीणा जिचे करीं । निढळी आरक्त कुंकुमचिरी । हंसवाहिनी शुभ्रवस्त्री । कृपा करीं मजवरी ।।१४।। ही वाग्देवता जगन्माता । नसतां इयेची प्रसन्नता । चढेल काय सारस्वत हाता । लिहवेल गाथा काय मज ।।१५।। जगज्जननी ही वेदमाता । विद्याविभव गुणसरिता । साईसमर्थचरितामृता । पाजो समस्तां मजकरवीं ।।१६।। साईच भगवती सरस्वती । ॐकारवीणा घेऊनि हातीं । निजचरित्र स्वयेंचि गाती । उद्धारस्थिती भक्तांच्या ।।१७।। उत्पत्तिस्थितिसंहारकर । रजसत्त्वतमगुणाकार । ब्रह्मा विष्णु आणि शंकर । नमस्कार तयांसी ।।१८।। हे साईनाथ स्वप्रकाश । आम्हां तुम्हीच गणाधीश। सावित्रीश किंवा रमेश । अथवा उमेश तुम्हीच ।।१९।। तुम्हीच आम्हांतें सद्गुरु । तुम्हीच भवनदीचें तारुं । आम्ही भक्त त्यांतील उतारु । पैल पारु दाविजे ।।२०।। कांहींतरी असल्याशिवाय । पूर्वजन्मींचे सुकृतोपाय । केवीं जोडतील हे पाय । ऐसा ठाय

आम्हांतें ।।२१।। नमन माझें कुलदैवता । नारायणा आदिनाथा । जो क्षीरसागरीं निवासकर्ता । दुःखहर्ता सकाळांचा ।।२२।। परशुरामें समुद्र हटविला । तेणें जो नूतन भूभाग निर्मिला । प्रांत 'कोंकण' अभिधान जयाला । तेथ प्रगटला नारायण ।।२३।। जेणें जीवांसी नियामकपणें । अंतर्यामित्वें नारायणें । कृपाकटाक्षें संरक्षणें । तयांच्या प्रेरणेआधीन मी ।।२४।। तैसेंचि भार्गवें यज्ञसांङ्गतेसी । गौडदेशीय ज्या महामुनीसी । आणिलें त्या मूळपुरुषासी । अत्यादरेंसीं नमन हें ।।२५।। आतां नमू ऋषिराज । गोत्रस्वामी भारद्वाज । ऋग्वेदशाखा 'शाकल' पूर्वज । आद्यगौड द्विजजाती ।।२६।। पुढती वंदूं धरामर । ब्राह्मण परब्रह्मावतार । मग याज्ञवल्क्यादि योगीश्वर । भृगु पराशर नारद ।।२७।। वेदव्यास पाराशर । सनक सनंदन सनत्कुमार । शुक शौनक सूत्रकार । विश्वामित्र वसिष्ठ ।।२८।। वाल्मीक वामदेव जैमिनी । वैशंपायन आदिकरुनी । नवयोगींद्रादिक मुनी । तयां चरणीं लोटांगण ।।२९।। आतां वंदूं संतसज्जनां । निवृत्ति-ज्ञानेश्वर-मुक्ता-सोपाना । एकनाथा स्वामी जनार्दना । तुकया कान्हा नरहरि ।।३०।। सकळांचा नामनिर्देश । करुं न पुरे ग्रंथावकाश । म्हणोनि प्रणाम करितों सर्वांस । आशीर्वचनास प्रार्थितों मी ।।३१।। आतां वंदूं सदाशिव । पितामह जो पुण्यप्रभाव । बदरीकेदारीं दिला ठाव । संसार वाव मानुती ।।३२।। पुढें वंदूं निजपिता । सदा सदाशिव आराधिता । कंठी रुद्राक्ष धारण करिता । आराध्यदेवता शिव जया ।।३३।। पुढती वंदूं जन्मदाती । पोसिलें जिनें मजप्रती । स्वयें कष्टोनी अहोरातीं । उपकार किती आठवूं ।।३४।। बाळपणी गेली त्यागुनी । कष्टें सांभाळी पितृव्यपत्नी । ठेवितों भाळ तिचे चरणी ं। हरिस्मरणीं निरत जी ।।३५।। अवघ्यांहूनि ज्येष्ठ भ्राता । अनुपम जयाची सहोदरता । मदर्थ जीवप्राण वेंचिता । चरणीं माथा तयाचे ।।३६।। आतां नमूं श्रोतेजन । प्रार्थितों आपुलें एकाग्र मन । आपण असतां अनवधान । समाधान मज कैंचें ।।३७।। श्रोता जंव जंव गुणज्ञ चतुर । कथाश्रवणार्थी अति आतुर । तंव तंव वक्ता उत्तरोत्तर । प्रसन्नांतर उल्हासे ।।३८।। आपण जरी अनवधान । काय मग कथेचें प्रयोजन । म्हणोनि करितों साष्टांग वंदन । प्रसन्नमन परिसावें ।।३९।। नाहीं मज व्युत्पत्तिज्ञान । नाहीं केले ग्रंथपारायण । नाहीं घडलें सत्कथाश्रवण । हें पूर्ण आपण जाणतां ।।४०।। मीही जाणें माझे अवगुण । जाणें माझें मी हीनपण । परी करावया गुरुवचन । ग्रंथप्रयत्न हा माझा ।।४१।। माझेंचि मन मज सांगत । कीं मीं तुम्हांपुढें तृणवत । परी मज घ्यावें पदरांत । कृपावंत होऊनि।।४२।। आतां करुं सद्गुरुस्मरण । प्रेमें वंदूं तयाचे चरण । जाऊं कायावाचामनें शरण । बुद्धिस्फुरणदाता जो ।।४३।। जेवणार बैसतां जेवावयास । अंतीं ठेवितो गोड घांस । तैसाचि गुरुवंदन - सुग्रास । घेऊनि नमनास संपवूं ।।४४।। ॐनमो सद्गुरुराया । चराचराच्या विसाविया । अधिष्ठान विश्वा अवधिया । अससी सदया तूं एक ।।४५।। पृथ्वी सप्तदीप नवखंड । सप्तस्वर्ग पाताळ अखंड । यांतें प्रसवी जें हिरण्यगर्भांड । तेंचि ब्रह्मांड प्रसिध्द ।।४६।। प्रसवें जी ब्रह्मांडा यया । जी नामें 'अव्यक्त' वा 'माया' । तया मायेचियाही पैल ठाया । सद्गुरुराया निजवसती ।।४७।। तयाचें वानावया महिमान । वेदशास्त्रीं धरिलें मौन । युक्तिजुक्तीचें प्रमाण । तेथें जाण चालेना ।।४८।। ज्या ज्या दुज्या तुज उपमावें । तो तो आहेस तूंचि स्वभावें । जें जें कांहीं दृष्टि पडावें । तें तें नटावें त्वां स्वयें ।।४९।। ऐसिया श्रीसाईनाथा करुणार्णवा सद्गुरु समर्था । स्वसंवेद्या सर्वातीता । अनाद्यनंता तुज नमो ।।५०।। प्रणाम तूतें सर्वोत्तमा । नित्यानंदा पूर्णकामा । स्वप्रकाशा मंगलधामा । आत्मारामा गुरुवर्या ।।५१।। करुं जातां तुझें स्तवन । वेदश्रुतीही धरिती मौन । तेथें माझें कोण ज्ञान । तुज आकलन कराया ।।५२।। जय जय सद्गुरु करुणागारा । जय जय गोदातीरविहारा । जय जय ब्रह्मेश रमावरा । दत्तावतारा तुज नमो ।।५३।। ब्रह्मासी जें ब्रह्मपण । तें नाहीं सद्गुरुवीण । कुरवंडावे पंचप्राण । अनन्यशरण रिघावें ।।५४।। करावें मस्तकें अभिवंदन । तैसेंचि हस्तांहीं

चरणसंवाहन । नयनीं पाहत असावें वदन । घ्राणें अवघ्राणन तीर्थाचें ।।५५।। श्रवणें साईगुणश्रवण । मनें साईमूर्तीचें ध्यान । चित्तें अखंड साईचिंतन । संसारबंधन तुटेल ।।५६।। तन-मन-धन सर्व भावें । सद्‌गुरुपायीं समर्पावें । अखंड आयुष्य वेंचावें । गुरुसेवेलागुनी ।।५७।। गुरुनाम आणि गुरुसहवास । गुरुकृपा आणि गुरुचरण पायस । गुरुमंत्र आणि गुरुगृहवास । महत्प्रयास प्राप्ती ही ।।५८।। प्रचंड शक्ति यया पोटीं । अनन्य भक्तीं घेतली कसवटी । भक्तांसी मोक्षद्वारवंटीं । नेतील लोटीत नकळतां ।।५९।। गुरुसंगति गंगाजळ । क्षाळिते मळ करिते निर्मळ । मनासम दुजें काय चचंळ । करिते निश्चळ हरिचरणीं ।।६०।। आमुचे वेदशास्त्रपुराण । श्रीसद्‌गुरुरचणसेवन । आम्हां योगयागतपसाधन । लोटांगण गुरुपायीं ।।६१।। श्रीसद्‌गुरुनाम पवित्र । हेंचि आमुचे वेदशास्त्र । 'साईसमर्थ' आमुचा मंत्र । यंत्रतंत्रही तें एक ।।६२।। 'ब्रह्म सत्य' हे निजप्रतीती । 'जगन्मिथ्या' हे नित्य जागृती । ऐसी ही परमप्राप्तीची स्थिती । साई अर्पिती निजभक्तां ।।६३।। परमात्मसुख परमात्मप्राप्ती । ब्रह्मानंदस्वरुपस्थिती । इत्यादि ही शब्दजाळाची गुंती । आनंदवृत्ति पाहिजे ।।६४।। जयासी बाणली ही एक वृत्ती । सदा सर्वदा ही एक स्थिती । सुखशांति समाधान चित्तीं । परमप्राप्ति ती हीच ।।६५।। साई आनंदवृत्तीची खाण । असलिया भक्त भाग्याचा जाण । परमानंदाची नाहीं वाण । सदैव परिपूर्ण सागरसा ।।६६।। शिवशक्ति पुरुषप्रकृ ती । प्राणगती दीपदीप्ती । ही शुद्धब्रह्मचैतन्यविकृती । एकीं कल्पिती द्वैतता ।।६७।। 'एकाकी न रमते' ही श्रुती । 'बहु स्याम्' ऐशिया प्रीती । आवडूं लागे दुजियाची संगती । पुनरपि मिळती एकत्वीं ।।६८।। शुद्धब्रह्मरुप जे स्थिती । तेथें ना पुरुष ना प्रकृती । दिनमणीची जेथें वस्ती । दिवस वा राती कैंची ते ।।६९।। गुणातीत मूळ निर्गुण । भक्तकल्याणालागीं सगुण । तो हा साई विमलगुण । अनन्य शरण तयासी ।।७०।। शरण रिघाले साईसमर्था । त्यांहीं चुकविलें बहुतां अनर्थां । म्हणवूनि या मी निजस्वार्था । पायीं माथा ठेवितों ।।७१।। तत्त्वदृष्ट्या जो तुळे निराळा । भक्तिसुखार्थ राही जो वेगळा । करी देवभक्तांच्या लीला । तया प्रेमळा प्रणिपात ।।७२।। जो सर्व जीवांची चित्कला । संवित्स्फुरणे जो अधिष्ठिला । जो जडचैतन्यें आकारला । तया प्रेमळा प्रणिपात ।।७३।। तूं तंव माझी परमगती । तूंचि माझी विश्रांती । पुरविता मज आर्ताची आर्ती । सुखमूर्ति गुरुराया ।।७४।। आतां या नमनाची अखेरी । भूतीं भगवंत प्रत्यंतरीं । जीवमात्रासी मी वंदन करीं । घ्या मज पदरीं आपुल्या ।।७५।। नमन सकल भूतजाता । येणें सुखावो विश्वभर्ता । तो विश्वंभर अंतर्बाह्यता । एकात्मता अभेदें ।।७६।। एवं परिपूर्ण झालें नमन । जें आरब्ध परिसमाप्तीचें साधन । हेंचि या ग्रंथाचें मंगलाचरण । आतां प्रयोजन निवेदीं ।।७७।। साईंनीं मज कृपा करुन । अनुग्रहिलें दुसरें तप । अवलोकीं एक सगुणरुप । शुद्धस्वरुप साईंचे ।।७९।। पाहतां श्रीसाईंचे मुख । हरुन जातसे तहानभूक । काय तयापुढें इतर सुख । पडे भवदुःखविस्मृति ।।८०।। पाहतां बाबांचे नयनांकडे । आपआपणां विसर पडे । आंतुनी येती जैं प्रेमाचे उभडे । वृत्ति बुडे रसरंगी ।।८१।। कर्मधर्म शास्त्रपुराण । योगयाग अनुष्ठान । तीर्थयात्रा तपाचरण । मज एक चरण साईंचे ।।८२।। अखंड गुरुवाक्यानुवृत्ती । दृढ धरितां चित्तवृत्ती । श्रद्धेचिया अढळ स्थितीं । स्थैर्यप्राप्ति निश्चळ ।।८३।। हेचि कर्मानुबंधस्थिती । वाढली साईपदासक्ती । प्रत्यया आली अर्तक्य शक्ती । काय म्यां किती वर्णावी ।।८४।। जे शक्ति उपजवी भक्ती । समर्थ साईचरणासक्ती । संसारी राहूनि संसारनिवृत्ती । आनंदवृत्ति जे देई ।।८५।। नाना प्रकारीं नाना मतीं । भक्तीचे प्रकार बहुत कथिती । संक्षेपे तयांची लक्षणस्थिती । यथानिगुतीं कथीन ।।८६।। 'स्वस्वरुपानुसंधान' । हें एक भक्तीचें मुख्य लक्षण । म्हणती वेदशास्त्रव्युत्पन्न । ज्ञानसंपन्न आचार्य ।।८७।। पूजादिकीं प्रेमव्यक्ती । अर्चनभक्तीची हे रीती । ऐसी पाराशर व्यासोक्ती । भक्ति म्हणती ती एक ।।८८।।

गुरुप्रीत्यर्थ उपवन । पारिजातादि पुष्पावचय जाण । गोमय - संडा - संमार्जन । गुर्वंगण झाडावें ।।८९।। प्रथम स्नान संध्या करणें । गुरुदेवार्थ गंध उगाळणें । पंचामृतस्नान घालणें । धूपदीपार्चनेंसी ।।९०।। तदुपरी नैवेद्य समर्पणें । आरती धूपारती करणें । ऐसें जें सप्रेम घडणें । 'अर्चन' नांव या सकळां ।।९१।। आपुले हृदयींची चित्कला । शुद्ध-बुद्ध-स्वभाव निर्मला । मूर्तींत आमंत्रूनि तिजला । अर्चनाला लागावें ।।९२।। मग ते चित्कला मागुती । पूजनार्चन विसर्जनांतीं । निजह्दयीं पूर्वस्थिती । अवस्थित करावी ।।९३।। आतां अवांतर भक्तीचें लक्षण । गर्गाचार्यमतीं जाण । मन होय गुणकीर्तनीं तल्लीन । होय विलीन हरिरंगीं ।।९४।। अखण्ड आत्मानुसंधान । कथाकीर्तन विहिताचरण । हे तों पुढील भक्ती जाण । शांडिल्यवचन हें ऐसें ।।९५।। जयां मनीं साधावें स्वहित । ते तों आचरती वेदविहित । कर्म निषिद्ध आणि अविहित । टाळिती निजहितबाधक जें ।।९६।। कोण्याही क्रियेचा वा फलाचा । कर्ता भोक्ता नाहीं मी साचा । हा भाव उपजे जैं निरहंकृतीचा । ब्रह्मार्पणाचा तो योग ।।९७।। ऐसिया रीतीं करितां । सहजीं उपजे नैष्कर्म्यता । कर्म कदापि न ये त्यांगितां । कर्मकर्तृता त्यागूं ये ।।९८।। कांट्याने कांटा काढिल्याविण । कर्म थांबेना कर्मावांचून । हातीं लागतां निजात्मखूण । कर्म संपूर्ण राहील ।।९९।। फलाशेचा पूर्णविराम । काम्यत्यागाचें हेंचि वर्म । करणें नित्यनैमित्तिक कर्म । 'शुद्ध स्वधर्म ' या नांव ।।१००।। सर्व कर्म भगवंतीं अर्पण । क्षणैक विस्मरणें निर्विण्ण मन। ऐसें नारदीय भक्तीचें वर्णन । भिन्नलक्षण भक्ति हे ।।१०१।। ऐशीं भक्तीचीं अनेक लक्षणें । एकाहूनि एक विलक्षणें । आपण केवळ गुरुकथानुस्मरणें । कोरड्या चरणें भव तरुं ।।१०२।। हा गुरुकथाश्रवणछंद । लागला मज झालों दंग । स्वयेंही करावे कथाप्रबंध । अनुभवसिद्ध वाटलें ।।१०३।। पुढें एकदां शिरडीस असतां । दर्शनार्थ मशिदीं जातां । बाबांसी देखिले गहूं दळतां । अतिविस्मयता उदेली ।।१०४।। आधीं कथितों ती कथा । श्रवण करावी स्वस्थचित्ता । त्यांतूनि उद्भव या साईचरिता । झाला केउता मग परिसा ।।१०५।। 'उत्तमश्लोकगुणानुवाद' । तयाचा प्रेमकथासंवाद । करितां होईल चित्त शुद्ध । बुद्धीही विशद होईल ।।१०६।। पुण्यश्लोकगुणानुवर्णन । तत्कथा तल्लीला श्रवण । येणें भगवत्परितोषण । क्लेशनिवारण त्रितापा ।।१०७।। अधिभूतादितापनिर्विण्ण । आत्महितेच्छु आत्मप्रवण । आवडी तयांचे धरिती चरण । अनुभवसंपन्न मग होती ।।१०८।। असो आतां दत्तचित्त । व्हा जी परिसा गोड वृतांत्त । वाटेल बाबांचे आश्चर्य बहुत । कृपावंतत्व पाहूनि ।।१०९।। एके दिवशी सकाळीं जाण । बाबा करोनि दंतधावन। सारोनी मुखप्रक्षाळण । मांडूंदळण आरभिलें ।।११०।। हातीं घेतलें एक सूप । गेले गव्हांचे पोत्यासमीप । भरभरुनि मापावर माप । गहूं सुपांत काढिले ।।१११।। दुसरा रिकामा गोण पसरिला । वरी जात्याचा ठाव घातला । खुंटा ठोकूनि घट्ट केला । व्हावा न ढिला दळतांना ।।११२।। मग अस्तन्या सारुनि वरी । कफनीचा घोळ आवरी । बैसका देऊनि जात्याचे शेजारीं । पसरुनि पास बैसले ।।११३।। महदाश्चर्य माझिये मना । दळणाची ही काय कल्पना । अपरिग्रहा अकिंचना । ही कां विवंचना असावी ।।११४।। असो खुंटा धरोनि हातीं । मान घालोनियां खालती । बाबा निजहस्तें जातें ओढिती । वैरा रिचविती निःशंक ।।११५।। संत देखिले अनेक । परी दळणारा हाचि एक । गहूं पिसण्याचें तें काय सुख । त्याचें कौतुक तो जाणे ।।११६।। लोक पाहती साश्चर्य चित्ता । धीर न पुसाया हें काय करितां । गांवांत पसरतां हे वार्ता । पातल्या तत्त्वतां नरनारी ।।११७।। धांवतां धांवतां बाया थकल्या । चौघी लगबगां मशिदीं चढल्या । जाऊनि बाबांचे हातां झोंबल्या । खुंटा घेतला हिसकोनि ।।११८।। बाबा त्यांसवें भांडती । त्या एकसरा दळूं लागती । दळतां बाबांच्या लीला वानिती । गीतें गाती बाबांची ।।११९।। पाहूनि बायांचे प्रेमाला । उसना राग ठायींच निवाला । रागाचा तो अनुराग झाला । हंसूं गालांत लागले

।।१२०।। दळण झालें पायलीचें । सूप रिकामें झालें साचें । बायांचे मग तरंग मनाचे । लागले नांचूं अनिवार ।।१२१।। बाबा न स्वयें भाकर करिती । त्यांची तों प्रत्यक्ष भैक्ष्यवृत्ती । ते या पिठाचें काय करिती । बाया तर्किती मनांत ।।१२२।। नाहीं बाईल नाहीं लेंक । बाबा तों एकुलते एक । घरदार न संसार देख । कशास कणिक एवढी ।।१२३।। एक म्हणे बाबा परमकृपाळ । आम्हांप्रीत्यर्थ तयांचा खेळ । आतां ही कणिक निखळ । देतील सकळ आम्हांतें ।।१२४।। करितील आतां चार भाग । एकेकीचा एकेक विभाग । ऐसे मनांत मांडे देख । त्या सकळीक भाजिती ।।१२५।। बाबांचे खेळ बाबांसी ठावे । कोणी न तयांचा अंत पावे । परी बायांचे मनाचे उठावे । लोभें लुटावें बाबांना ।।१२६।। पीठ पसरलें गोधूम सरले । जातें भिंतीसी टेकूनि ठेविलें । सुपांत बायांनी पीठ भरिलें । नेऊं आदरिलें घरोघर ।।१२७।। तेथपर्यंत बाबा कांही । चकार शब्द वदले नाहीं । भाग करितां चार चौघींही । वदती पाहीं मग कैसे ।।१२८।। ''चळल्या काय कुठें नेतां । बापांचा माल घेऊनि जातां । जा शिवेवरी नेऊनि आतां । पीठ तत्त्वतां टाका तें ।।१२९।। आल्या रांडा फुकटखाऊ । लुटाया मज धांवधांवूं । गहूं माझे काय कर्जाऊ । पीठ नेऊं पाहतां'' ।।१३०।। बाया मनी बहु चुरमुरल्या । लोभापायीं फजित पावल्या । आपआपसांत कुजबुजूं लागल्या । तात्काळ गेल्या शिवेवरी ।।१३१।। आरंभ बाबांचा कोणाही नकळे । कारण प्रथमतः कांहींही नकळे । धीर धरितां परिणामीं फळे । कौतुक आगळें बाबांचे ।।१३२।। पुढें मग म्या लोकां पुसिलें । हे कां बाबांनी ऐसें केलें । रोगराईस संपूर्ण घालविलें । जन वदले ऐसेनी ।।१३३।। गोधूम नाहीं ती माहामारी । भरडावया जात्यांत वैरी । तो मग भरडा शिवेवरी । उपराउपरी टाकवी ।।१३४।। पीठ टाकिलें ओढियाकांठी । तेथूनि रोगासी लागली ओहटी । दुर्दिन गेले उठाउठी । हे हातोटी बाबांची ।।१३५।। गांवांत होती मरीची सांथ । करिती हा तोडगा साईनाथ । झाली रोगाची वाताहत । गांवास शांतत्व लाधलें ।।१३६ ।। पाहोनि दळणाचा देखावा । कौतुक वाटलें माझिया जीवा । कैसा कार्यकारणभाव जुळवावा । ताळा मिळवावा हा कैसा ।।१३७।। काय असावा हा अनुबंध । गव्हां-रोगाचा काय संबंध । पाहूनि अतर्क्य कारण निर्बंध । वाटलें प्रबंध लिहावा ।।१३८।। क्षीरसागरा याव्या लहरी । प्रेम उचंबळले तैसें अंतरीं । वाटलें गावी ती पोटभरी । कथा माधुरी बाबांची ।।१३९।। हेमाड साईनाथासी शरण । संपलें ते मंगलाचरण । संपलें आप्तेष्टसंतनमन । सद्गुरुवंदन अखंड ।।१४०।। पुढील अध्यायीं ग्रंथ 'प्रयोजन' । 'अधिकारी' 'अनुबंध' दर्शन । यथामति करीन कथन । श्रोतां स्वस्थमन परिसिजे ।।१४१।। तैसेचिं श्रोत्यातवक्त्यांचे निजहित । ऐसें हें श्रीसाई-सच्चरित । रचिता हा कोण हेमांडपंत । होईलही विदित पुढारां ।।१४२।। स्वस्ति श्रीसंतसज्जनप्रेरिते । भक्तहेमांडपंतविरचिते । श्रीसाईसमर्थसच्चरिते । 'मंगलाचरण' नाम प्रथमोध्यायः संपूर्णः।।

।। श्रीसद्गुरुसाईनाथार्पणमस्तु ।। शुभं भवतु ।।